

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

1862-2022

160 DE ANI DE ACTIVITATE

(https://www.iccj.ro/)

(https://www.iccj.ro/nr-108-din-31)

(https://www.iccj.ro)

(https://www.iccj.ro)

[Home](#) [Despre instituție](#) [Secții](#) [Structuri jurisdicționale](#) [Biblioteca Digitală](#) [Compartimente](#)[Informații publice/transparență](#) [Media](#) [Contact](#) [Home \(https://www.iccj.ro\)](#) / [2025 \(https://www.iccj.ro/2025/\)](#) / [septembrie \(https://www.iccj.ro/2025/09/\)](#) / [18 \(https://www.iccj.ro/2025/09/18/\)](#) / [Decizia nr. 108 din 31 martie 2025](#)

Decizia nr. 108 din 31 martie 2025

 18 septembrie 2025 (<https://www.iccj.ro/2025/09/18/>)

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept

Decizia nr. 108/2025

Dosar nr. 225/1/2025

Pronunțată în ședință publică astăzi, 31 martie 2025

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 852 din 17 septembrie 2025

Eleni Cristina Marcu – președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție – președintele completului

Rodica Aida Popa – judecător la Secția penală

Lucia Tatiana Rog – judecător la Secția penală

Ana-Hermina Iancu – judecător la Secția penală

Oana Burnel – judecător la Secția penală

Mircea Mugurel Șelea – judecător la Secția penală

Valerica Voica – judecător la Secția penală

Lia Savonea – judecător la Secția penală

Isabelle Tocan – judecător la Secția penală

1. Pe rol se află Dosarul nr. 225/1/2025, având ca obiect sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța, Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie în Dosarul nr. 27.888/212/2023, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

” Dacă poate fi subiect activ al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990, privind societățile, administratorul unei societăți cu răspundere limitată?”.

2. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și ale art. 34 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare.

3. Ședința a fost prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Eleni-Cristina Marcu.

4. Conform dispozițiilor art. 36 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare, la ședința de judecată a participat domnul Costin Cristian Pușcă, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite.
5. Judecător-raportor a fost desemnat, conform prevederilor art. 476 alin. (7) din Codul de procedură penală, doamna judecător Rodica Aida Popa, judecător în cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție.
6. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de doamna procuror Ecaterina Nicoleta Eucarie.
7. Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, învederând obiectul Dosarului nr. 225/1/2025 aflat pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.
8. De asemenea, a menționat că la dosarul cauzei au fost transmise puncte de vedere de către curțile de apel, Institutul de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” din cadrul Academiei Române, Facultatea de Drept din cadrul Universității din București, Facultatea de Drept din cadrul Academiei de Studii Economice București, Facultatea de Drept din cadrul Universității „Nicolae Titulescu” din București, Facultatea de Drept din cadrul Universității „Babeș Bolyai” din Cluj-Napoca, Facultatea de Drept din cadrul Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, Facultatea de Drept din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Drept a Universității de Vest din Timișoara, Facultatea de Drept din cadrul Universității din Craiova și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.
9. În continuare s-a învederat că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorul-raportor, care a fost înaintat părților, potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală.
10. Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, doamna judecător Eleni-Cristina Marcu, înainte de a acorda cuvântul doamnei procuror în susținerea punctului de vedere al procurorului general, a arătat că are câteva aspecte de reliefat cu privire la raportul întocmit de către judecătorul-raportor, aspecte ce urmează a fi dezbătute de membrii completului și, în funcție de decizia adoptată, urmează a fi rechemată doamna procuror în vederea susținerii concluziilor Ministerului Public.
11. În urma dezbaterilor s-a decis a fi chemată doamna procuror pentru a susține punctul de vedere al procurorului general cu privire la problema de drept supusă dezlegării, eventualele nelămuriri referitoare la raportul întocmit de către judecătorul-raportor urmând a fi reliefate în cadrul deliberărilor.
12. Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, doamna judecător Eleni-Cristina Marcu, a solicitat doamnei procuror să susțină punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la problema supusă dezbaterii în Dosarul nr. 225/1/2025.
13. Doamna procuror Ecaterina Nicoleta Eucarie a solicitat respingerea sesizării, ca inadmisibilă, nefiind îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, respectiv nu este îndeplinită condiția potrivit căreia de rezolvarea chestiunii de drept nu depinde soluționarea pe fond a cauzei, nefiind o veritabilă chestiune de drept.
14. A arătat că infracțiunea prevăzută de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990 este clară și neechivocă, putând fi înțeleasă și interpretată din coroborarea doctrinei și jurisprudenței.
15. În acest sens a susținut că legiuitorul, în textul de incriminare, nu face nicio distincție între societatea pe acțiuni și societatea cu răspundere limitată, iar dacă ar fi dorit să restrângă domeniul de incidență al infracțiunii analizate, ar fi făcut-o în mod expres.
16. De asemenea, a arătat că raționamentul instanței de trimitere care apreciază că ipoteza normei juridice este aplicabilă exclusiv societăților pe acțiuni este unul eronat, întrucât art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990 face trimitere exclusiv la pragul prevăzut de art. 144⁴ alin. (3) lit. a) din aceeași lege, și nu la alte prevederi ale art. 144⁴, iar a extinde interpretarea reprezintă un demers juridic nejustificat, deoarece art. 144⁴ alin. (3) lit. a) din Legea nr. 31/1990 reprezintă o normă completatoare care indică doar valoarea până la care împrumutul nu se consideră infracțiune.
17. În consecință, a susținut că problema de drept supusă interpretării este clară și nu necesită o analiză pe fond, care să facă necesară intervenția instanței supreme prin mecanismul pronunțării unei hotărâri prealabile.

 18. Cu privire la fondul acestei chestiuni, doamna procuror a susținut că administratorul unei societăți cu răspundere limitată poate fi subiect activ al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990.

19. Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, doamna judecător Eleni-Cristina Marcu, a declarat dezbaterile închise, iar Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut dosarul în pronunțare.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

20. Prin Încheierea din 14 ianuarie 2025, pronunțată în Dosarul nr. 27.888/212/2023, Curtea de Apel Constanța, Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie, în baza art. 475 din Codul de procedură penală, a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

” Dacă poate fi subiect activ al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990, privind societățile, administratorul unei societăți cu răspundere limitată?”

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 31/1990)

” **Art. 144⁴.** – **(1)** Este interzisă creditarea de către societate a administratorilor acesteia, prin intermediul unor operațiuni precum:

- a)** acordarea de împrumuturi administratorilor;
- b)** acordarea de avantaje financiare administratorilor cu ocazia sau ulterior încheierii de către societate cu aceștia de operațiuni de livrare de bunuri, prestări de servicii sau executare de lucrări;
- c)** garantarea directă ori indirectă, în tot sau în parte, a oricăror împrumuturi acordate administratorilor, concomitentă ori ulterioară acordării împrumutului;
- d)** garantarea directă ori indirectă, în tot sau în parte, a executării de către administratori a oricăror alte obligații personale ale acestora față de terțe persoane;
- e)** dobândirea cu titlu oneros ori plata, în tot sau în parte, a unei creanțe ce are drept obiect un împrumut acordat de o terță persoană administratorilor ori o altă prestație personală a acestora.

(2) Prevederile alin. (1) sunt aplicabile și operațiunilor în care sunt interesați soțul sau soția, rudele ori afinii până la gradul al IV-lea inclusiv ai administratorului; de asemenea, dacă operațiunea privește o societate la care una dintre persoanele anterior menționate este administrator ori deține, singură sau împreună cu una dintre persoanele sus-menționate, o cotă de cel puțin 20% din valoarea capitalului social subscris.

(3) Prevederile alin. (1) nu se aplică:

- a)** în cazul operațiunilor a căror valoare exigibilă cumulată este inferioară echivalentului în lei al sumei de 5.000 de euro;
- b)** în cazul în care operațiunea este încheiată de societate în condițiile exercitării curente a activității sale, iar clauzele operațiunii nu sunt mai favorabile persoanelor prevăzute la alin. (1) și (2) decât cele pe care, în mod obișnuit, societatea le practică față de terțe persoane.

Art. 197. – (...)

 (4) Dispozițiile privitoare la administrarea societăților pe acțiuni nu sunt aplicabile societăților cu răspundere limitată, indiferent dacă sunt sau nu supuse obligației de auditare.

Art. 272. – (1) Se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă fondatorul, administratorul, directorul general, directorul, membrul consiliului de supraveghere sau al directoratului ori reprezentantul legal al societății care:

(...)

c) se împrumută, sub orice formă, direct sau printr-o persoană interpusă, de la societatea pe care o administrează, de la o societate controlată de aceasta ori de la o societate care controlează societatea pe care el o administrează, suma împrumutată fiind superioară limitei prevăzute la art. 144⁴ alin. (3) lit. a), sau face ca una dintre aceste societăți să îi acorde vreo garanție pentru datoriile proprii;

d) încalcă dispozițiile art. 183.

(...)

(3) Nu constituie infracțiune fapta prevăzută la alin. (1) lit. c), dacă este săvârșită de către o societate comercială ce are calitatea de fondator, iar împrumutul este realizat de la una dintre societățile controlate ori care o controlează pe aceasta, direct sau indirect.”

III. Expunerea succintă a cauzei

21. Curtea de Apel Constanța, Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie este investită, în ultim grad de jurisdicție, cu soluționarea apelului formulat de inculpat, care solicită, în esență, pronunțarea unei soluții de achitare, întemeiată pe dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală, motivat de împrejurarea că subiect activ al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990 nu poate fi administratorul unei societăți cu răspundere limitată, cum este cazul său, ci administratorul unei societăți pe acțiuni, iar, în subsidiar, reindividualizarea pedepsei.

22. Prin Sentința penală nr. 903 din 15 iulie 2024, Judecătoria Constanța, în baza art. 396 alin. (1), (4) și (10) din Codul de procedură penală, a stabilit în sarcina inculpatului pedeapsa de 10 (zece) luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de împrumut luat de către administrator, sub orice formă, direct, de la societatea pe care o administrează, prevăzută de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990. În baza art. 83 alin. (1) din Codul penal a amânat aplicarea pedepsei pe un termen de supraveghere de 2 ani de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri. A fost făcută aplicarea și a dispozițiilor art. 85 alin. (1) din Codul penal, art. 85 alin. (2) lit. b) din Codul penal, art. 86 alin. (1) din Codul penal și ale art. 404 alin. (3) din Codul de procedură penală.

23. Judecătoria a reținut că fapta inculpatului care, la data de 16 martie 2022, a încheiat, în calitate de împrumutat, un contract de împrumut cu S.R.L., în calitate de împrumutător, societate în cadrul căreia deține calitatea de asociat unic și administrator, și în baza căruia a împrumutat suma de 100.000 euro, sumă pe care, la data de 17 martie 2022, din contul bancar al societății, deschis la X.Bank, a virat-o în contul Y, excedând astfel valoarea de 5.000 euro, prevăzută la art. 144⁴ alin. (3) lit. a) din Legea nr. 31/1990, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de împrumut luat de către administrator, sub orice formă, direct, de la societatea pe care o administrează, suma împrumutată fiind superioară limitei prevăzute la art. 144⁴ alin. (3) lit. a), respectiv 5.000 euro, prevăzută de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990.

24. În cauză, la cererea inculpatului, a fost aplicată procedura în cazul recunoașterii învinuirii.

25. Apelantul inculpat, care a și formulat cererea de sesizare a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, a arătat că din interpretarea dispozițiilor art. 272 alin. (1) lit. c) raportat la art. 144⁴ alin. (3) lit. a) coroborate și cu art. 197 alin. (4) din Legea nr. 31/1990 rezultă că administratorul unei societăți cu răspundere limitată nu poate fi subiect activ al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990.

26. La termenul din data de 28 noiembrie 2024, în fața instanței de apel, inculpatul a solicitat, în baza art. 475 din Codul de procedură penală, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, pentru a stabili: „Dacă poate fi subiect activ al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990, privind societățile, administratorul unei societăți cu răspundere limitată.”

 27. Completul de judecată a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, constatând îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală.

IV. Punctul de vedere al completului care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

28. Cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării, instanța de trimitere a apreciat că subiect activ al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990 nu poate fi administratorul unei societăți cu răspundere limitată, ci doar administratorul unei societăți pe acțiuni, aceasta rezultând din interpretarea sistematică a dispozițiilor Legii nr. 31/1990.

29. Chiar dacă textul de la art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990 nu face nicio distincție cu privire la tipul de societate, dintre cele prevăzute de Legea nr. 31/1990, căreia i se aplică, din moment ce legiuitorul a prevăzut interdicția de creditare de către societate a administratorilor doar în cazul societăților pe acțiuni, sancționarea penală și a administratorului unei societăți cu răspundere limitată care se împrumută de la societate ar contraveni interpretării sistematice a dispozițiilor incidente, aplicării stricte a norme de incriminare, precum și principiului subsidiarității (ultima ratio) în materie penală, la care face referire și Curtea Constituțională în jurisprudența sa, principiu potrivit căruia incriminarea unei fapte ca infracțiune trebuie să intervină ca ultim resort în protejarea unei valori sociale; sarcina aplicării principiului ultima ratio revine nu numai legiuitorului, ci și organelor judiciare chemate să aplice legea, după cum a statuat Curtea Constituțională (Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 517 din 8 iulie 2016, paragraful 80).

V. Examenul jurisprudenței în materie

A. Jurisprudența națională relevantă

30. Din răspunsurile transmise de către instanțele judecătorești consultate s-a constatat că punctele de vedere nu sunt unitare, fiind identificate două orientări:

31. Într-o primă orientare s-a apreciat că subiectul activ al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990 nu poate fi administratorul societății cu răspundere limitată, în sensul argumentelor expuse de către instanța de sesizare.

32. În acest sens au fost exprimate puncte de vedere de către Curtea de Apel Timișoara, Curtea de Apel București (în opinie majoritară), Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Craiova (în opinie majoritară), Curtea de Apel Ploiești și Curtea de Apel Oradea.

33. În cea de-a doua orientare s-a apreciat că administratorul unei societăți cu răspundere limitată poate fi subiect activ al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990, deoarece norma ce conținea infracțiunea nu distinge cu privire la tipul societății – Legea nr. 31/1990 reglementează activitatea societăților cu răspundere limitată, în condițiile art. 2 lit. e) din lege; ca urmare a interpretării sistematice a dispozițiilor legale, norma prevăzută la art. 144⁴ din Legea nr. 31/1990 este o normă de trimitere, în vederea stabilirii pragului de la care conduita administratorului dobândește relevanță penală; infracțiunea este reglementată într-un capitol comun, distinct de capitolele ce reglementează funcționarea diferitelor tipuri de societăți, respectiv titlul VIII din Legea nr. 31/1990; conform prevederii din cuprinsul art. 197 alin. (4) din Legea nr. 31/1990, referitoare la faptul că dispozițiile privind administrarea societăților pe acțiuni nu sunt aplicabile societăților cu răspundere limitată, având în vedere că fapta administratorului societății este incriminată într-un capitol comun, iar aspectul de tehnică legislativă constând în trimiterea la un articol din același act normativ, care reglementează funcționarea unui anumit tip de societăți pentru stabilirea unui prag de la care o conduită a administratorului constituie infracțiune, nu poate fi considerată o analogie în defavoarea făptuitorului. Mai mult, legiuitorul a prevăzut mai multe cauze de nepedepsire în cuprinsul art. 272 alin. (3) și art. 144⁴ alin. (3) lit. a) din Legea nr. 31/1990, iar printre acestea nu se regăsește și administratorul unei societăți cu răspundere limitată.

34. În acest sens au fost exprimate puncte de vedere de către Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Suceava (în opinie majoritară) și Curtea de Apel Cluj (în opinie majoritară).

35. În materialul transmis de curțile de apel au fost atașate Decizia penală nr. 1.702/A din 16.12.2022, pronunțată de Curtea de Apel București, Secția I penală (care susține prima opinie), respectiv Încheierea finală din 10 mai 2024 a Judecătoriei Calafat și Sentința penală nr. 903 din 15 iulie 2024 a Judecătoriei Constanța (a doua opinie), toate celelalte instanțe comunicând că nu au jurisprudență în legătură cu chestiunea de drept supusă dezlegării.

B. Jurisprudența relevantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție

36. Din perspectiva deciziilor de speță au fost identificate Decizia penală nr. 253/RC din 20 iunie 2017, pronunțată de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Decizia penală nr. 1.402 din 22 aprilie 2014, pronunțată de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție, și Decizia penală nr. 565 din 18 februarie 2008, pronunțată de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție, din ale căror considerente rezultă că există o practică unitară cu privire la subiectul activ al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990, și anume că poate fi administratorul unei societăți cu răspundere limitată.

37. În ceea ce privește deciziile obligatorii, menite să asigure unificarea practicii judiciare, nu au fost identificate decizii relevante pentru problema de drept supusă analizei.

C. Jurisprudența Curții Constituționale

38. Nu a fost identificată nicio decizie a Curții Constituționale cu privire la admiterea vreunei excepții de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990, însă au fost identificate deciziile Curții Constituționale nr. 474 din 8 iunie 2006, nr. 929 din 18 octombrie 2007 și nr. 142 din 5 februarie 2009 prin care au fost respinse excepțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 272 din Legea nr. 31/1990.

39. Prin Decizia nr. 474 din 8 iunie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 601 din 12 iulie 2006, nu a fost analizată neconstituționalitatea dispozițiilor art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990, ci ale art. 272 pct. 3 din Legea nr. 31/1990, reținându-se că norma nu încalcă libertatea accesului la activități economice, deoarece, potrivit art. 45 din Constituție, aceasta se exercită „în condițiile legii”. Nici art. 135 alin. (2) lit. a) nu este încălcat, întrucât incriminarea este o opțiune legitimă a legiuitorului, menită să protejeze libertatea comerțului și concurența loială. Restricția impusă administratorului de a se împrumuta de la propria societate urmărește protejarea patrimoniului acesteia și a celorlalte societăți cu care are relații comerciale.

40. Prin Decizia nr. 929 din 18 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 801 din 23 noiembrie 2007, a fost respinsă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 272 alin. (1) pct. 2 și 3 din Legea nr. 31/1990, instanța de contencios constituțional reținând, în esență, că prin Decizia nr. 474 din 8 iunie 2006 a stabilit că aceste dispoziții nu afectează libertatea economică sau libertatea comerțului, deoarece accesul la activitatea economică se exercită „în condițiile legii”, iar incriminarea este o opțiune legitimă a legiuitorului pentru protejarea concurenței loiale și a patrimoniului societăților. Astfel, neexistând elemente noi, soluția și considerentele deciziei anterioare se mențin.

41. Prin Decizia nr. 142 din 5 februarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 180 din 23 martie 2009, a fost respinsă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 272 alin. (1) pct. 3, art. 272¹ pct. 2 și ale art. 273 pct. 3 din Legea nr. 31/1990. Curtea Constituțională a reținut că dispozițiile art. 272 alin. (1) pct. 3 și ale art. 272¹ pct. 2 din Legea nr. 31/1990 au mai fost supuse controlului instanței de contencios constituțional, prin raportare la aceleași prevederi din Legea fundamentală, invocate și în prezenta cauză, și față de motivări similare. Astfel, prin deciziile nr. 474 din 8 iunie 2006 și nr. 929 din 18 octombrie 2007 s-a reținut că incriminarea este o opțiune legitimă a legiuitorului, menită să protejeze patrimoniul societății și concurența loială, inclusiv prin limitarea împrumuturilor administratorilor de la propria societate. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale și a altor acte normative incidente a introdus o excepție de nepedepsire pentru anumite împrumuturi între societăți aflate în relații de control. În consecință, neexistând elemente noi, jurisprudența anterioară se menține. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a prevederilor art. 273 pct. 3 din Legea nr. 31/1990 s-a arătat că acestea nu conțin nicio dispoziție de natură să aducă atingere dreptului de proprietate. Într-adevăr, prin interzicerea acordării de împrumuturi sau avansuri asupra acțiunilor societății, legiuitorul a urmărit tocmai protejarea patrimoniului societății comerciale.

VI. Opinia specialiștilor consultați

42. În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală a fost solicitată specialiștilor în drept penal opinia asupra chestiunii de drept supuse examinării.

43. Institutul de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” din cadrul Academiei Române a apreciat că subiect activ al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990 nu poate fi administratorul unei societăți cu răspundere limitată, susținând că se realizează interpretării sistematice a textului art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990 în corelație cu art. 144⁴, precum și cu art. 197 alin. (4) din aceeași lege, potrivit căruia „dispozițiile privitoare la administrarea societăților pe acțiuni nu sunt aplicabile societăților cu răspundere limitată”.

44. Facultatea de Drept din cadrul Universității București a apreciat că administratorul unei societăți cu răspundere limitată poate fi subiect activ al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990. A susținut că infracțiunea prevăzută la art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990 are subiect activ special (fondator, administrator, director etc.), fără distincție expresă între tipurile de societăți. Norma are conținut alternativ, iar condițiile aplicabile unei variante nu pot fi automat transferate la altele. Trimiterea la art. 144⁴ alin. (3) lit. a) vizează atât evitarea repetării cuantumului împrumutului, cât și legătura directă cu interdicția de creditare din art. 144⁴, care se aplică exclusiv administratorilor societăților pe acțiuni. În lipsa unei interdicții similare pentru administratorii S.R.L.-urilor, aceștia nu pot fi subiect activ al infracțiunii de la lit. c). Textul nu cere existența unui prejudiciu; alte neregularități privind împrumutul pot atrage răspunderea pentru alte infracțiuni [de exemplu, lit. b), gestiune frauduloasă, delapidare, fals].

45. Facultatea de Drept din cadrul Academiei de Studii Economice București a considerat, de asemenea, că administratorul unei societăți cu răspundere limitată nu poate fi subiect activ al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990. În susținerea acestui punct de vedere s-a arătat că norma de incriminare sancționează conflictul de interese dintre anumite persoane cu funcții de conducere (fondator, administrator, director etc.) și societatea în care activează. Deși în practică împrumuturile pot ascunde însușiri de fonduri de către administratorii S.R.L.-urilor, scopul legii este prevenirea folosirii funcției pentru interese personale și eliminarea suspiciunilor privind conduita acestora. Curtea Constituțională a stabilit că nu este interzisă incriminarea conflictului de interese în mediul privat, ci doar incriminarea nediferențiată, identică cu cea din mediul public. Este justificată interdicția pentru administratorii societăților pe acțiuni de a se împrumuta de la propria societate, pentru protejarea patrimoniului și intereselor acționarilor, însă acest raționament nu se aplică administratorilor S.R.L.-urilor. De asemenea, potrivit doctrinei, obiectul juridic al infracțiunii de la art. 272 alin. (1) lit. c) îl constituie protejarea patrimoniului societății pe acțiuni și, implicit, al acționarilor.

46. Facultatea de Drept din cadrul Universității „Nicolae Titulescu” din București, în opinia exprimată, a susținut că administratorul unei societăți cu răspundere limitată nu poate fi subiect activ al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990. Deși art. 272 alin. (1) lit. c) nu distinge expres între tipuri de societăți, trimiterea la art. 144⁴ alin. (3) lit. a) limitează aplicarea sa la societățile pe acțiuni. Rațiunea este că acestea se constituie intuitu rei, spre deosebire de S.R.L.-uri, formate intuitu personae, unde există o încredere ridicată între asociați și conducere. Art. 144⁴ alin. (3) lit. a) este reglementat exclusiv în secțiunea privind administrația societăților pe acțiuni, fără dispoziții de extindere la S.R.L.-uri, iar art. 197 alin. (4) confirmă neaplicabilitatea regulilor societății pe acțiuni la societatea cu răspundere limitată. De asemenea, conform principiului legalității incriminării și jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (C.E.D.O.), norma nu poate fi extinsă prin analogie, legea trebuind să fie clară și previzibilă pentru ca destinatarii să își poată conforma conduita.

47. Facultatea de Drept din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca a exprimat opinia conform căreia administratorul unei societăți cu răspundere limitată nu poate fi subiect activ al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990. A susținut că art. 144⁴ din Legea nr. 31/1990 instituie regula generală a interdicției ca societatea să acorde împrumuturi administratorilor, cu excepții, între care împrumuturile sub 5.000 euro. Norma este plasată în secțiunea privind societățile pe acțiuni. În acest sens, art. 272 alin. (1) lit. c) se poate interpreta fie în sensul în care se incriminează doar încălcarea interdicțiilor prevăzute la art. 144⁴, aplicabile ab initio doar societăților pe acțiuni, fie că incriminează general împrumutul administratorului de la orice societate reglementată de Legea nr. 31/1990, folosind doar pragul din art. 144⁴. A considerat că prima interpretare este cea corectă, deoarece pentru societatea pe acțiuni există atât interdicția societății de a acorda împrumuturi, cât și interdicția administratorului de a le primi, în timp ce pentru societatea cu răspundere limitată nu există un regim juridic similar, art. 197 alin. (4) excluzând aplicarea regulilor societății pe acțiuni. De asemenea, extinderea incriminării la administratorii S.R.L.-urilor ar presupune aplicarea unui prag stabilit pentru societatea pe acțiuni fără o bază legală și ar constitui o analogie în defavoarea inculpatului, interzisă de jurisprudența C.E.D.O. (Cauza Kokkinakis împotriva Greciei, Hotărârea din 25 mai 1993, pct. 52; Cauza Cantoni împotriva Franței, Hotărârea din 11 noiembrie 1996, paragraful 29).

48. Facultatea de Drept din cadrul Universității „Lucian Blaga” din Sibiu a susținut că art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990 trimite la art. 144⁴ alin. (3) lit. a) din aceeași lege, situat în secțiunea privind administrarea societăților pe acțiuni. Conform art. 197 alin. (4) din Legea nr. 31/1990, aceste dispoziții nu se aplică societăților cu răspundere limitată, indiferent de obligația de auditare. Prin urmare, interdicția de creditare a administratorilor, specifică societății pe acțiuni, nu se extinde la societatea cu răspundere limitată, iar administratorul unei astfel de societăți nu poate fi subiect activ al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990.

49. Facultatea de Drept din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași a opinat în sensul că administratorul unei societăți cu răspundere limitată poate fi subiect activ nemijlocit al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990. În acest sens a susținut că art. 272 alin. (1) lit. c) nu distinge între tipurile de societăți, subiectul activ fiind determinat prin funcția deținută, compatibilă și cu S.R.L.-urile. Elementul material presupune fie un împrumut peste 5.000 euro [prag din art. 144⁴ alin. (3) lit. a)], fie constituirea unei garanții pentru datoriile proprii ale persoanei vizate. În prima variantă, norma se

completează cu prevederea din art. 144⁴ doar în privința pragului valoric; în a doua variantă, norma este completă și aplicabilă și S.R.L.-urilor. Art. 197 alin. (4) privește reguli extrapenale privind administrarea S.R.L.-urilor, fără impact asupra incriminării. Se concluzionează că dispozițiile art. 272 alin. (1) lit. c) se aplică nu doar societăților pe acțiuni, ci și societăților cu răspundere limitată, scopul fiind protejarea patrimoniului oricărei societăți împotriva abuzurilor administratorilor, cu excepția împrumuturilor sub pragul de 5.000 euro.

50. Departamentul de Drept Public din cadrul Facultății de Drept a Universității de Vest din Timișoara a considerat că sesizarea nu ridică probleme reale de drept, deoarece dispozițiile art. 272 din Legea nr. 31/1990 sunt clare și pot fi interpretate prin metode obișnuite (literală, logică). Norma se află în titlul VIII și enumeră subiectul activ calificat (fondator, administrator etc.), fără a distinge între tipuri de societăți – aplicând principiul *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*. Deși art. 144⁴ privește societățile pe acțiuni, acesta este folosit doar pentru a stabili pragul valoric al împrumutului (5.000 euro), nu pentru a limita norma la aceste societăți. Astfel, administratorul unei societăți cu răspundere limitată poate fi subiect activ al infracțiunii, iar textul acoperă atât împrumuturile, cât și acordarea de garanții pentru datorii proprii, direct sau prin interpuși. Fapta nu este infracțiune dacă pragul împrumutului nu depășește 5.000 euro.

51. Facultatea de Drept din cadrul Universității din Craiova a opinat în sensul că administratorul unei societăți cu răspundere limitată poate fi subiect activ al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990. S-a susținut că art. 272 din Legea nr. 31/1990 are aplicabilitate generală, fiind reglementat în titlul VIII „Contravenții și infracțiuni”, vizând toate tipurile de societăți, cu excepția cazurilor prevăzute expres altfel. Conform principiului *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*, dispoziția se aplică tuturor persoanelor enumerate (fondatori, administratori etc.), indiferent de forma societății. Trimiterea la art. 144⁴ alin. (3) lit. a) nu restrânge aplicarea la societățile pe acțiuni, ci stabilește doar pragul valoric al împrumutului. Art. 197 alin. (4), care privește societățile pe acțiuni, nu poate limita aplicarea art. 272 la societățile cu răspundere limitată. În plus, art. 275 incriminează fapte comise de administratorii societăților cu răspundere limitată, ceea ce confirmă caracterul general al incriminărilor din titlul VIII.

VII. Punctul de vedere exprimat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

52. Ministerul Public a apreciat că se impune respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării prin care s-a adresat Înaltei Curți de Casație și Justiție solicitarea de a pronunța o hotărâre prin care să dea o rezolvare de principiu chestiunii de drept: „Dacă poate fi subiectul activ al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990, privind societățile, administratorul unei societăți cu răspundere limitată.”

53. S-a susținut că este îndeplinită condiția cerută de art. 475 din Codul de procedură penală privind instanța care a formulat sesizarea, Curtea de Apel Constanța fiind investită, în ultimul grad de jurisdicție, cu soluționarea apelului formulat de inculpat împotriva sentinței penale pronunțate de prima instanță. De asemenea, este îndeplinită și cea de-a treia condiție enunțată, întrucât chestiunea de drept ce face obiectul sesizării nu a primit o rezolvare printr-o hotărâre prealabilă anterioară sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui asemenea recurs.

54. S-a arătat că însă nu este îndeplinită cea de-a doua condiție impusă de art. 475 din Codul de procedură penală, deoarece soluționarea cauzei nu depinde de clarificarea chestiunii de drept sesizate. Jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (Decizia nr. 5 din 10 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 183 din 11 martie 2016) prevede că procedura prealabilă vizează doar probleme veritabile și dificile, rezultate din dispoziții legale neclare sau echivoce, susceptibile de interpretări diferite. Aceasta nu poate fi folosită când aplicarea corectă a legii este evidentă și fără echivoc. De asemenea, dificultățile de interpretare dispar atunci când există practică judiciară constantă, jurisprudență a instanței supreme sau doctrină suficient de clară, iar opiniile izolate nu justifică declanșarea procedurii.

55. S-au făcut referiri la doctrină potrivit căreia infracțiunea de la art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990 are ca subiect activ calificat doar persoane cu funcții de conducere (fondator, administrator, director etc., inclusiv administratorul de fapt). Textul nu distinge între administratorii societății pe acțiuni și ai societății cu răspundere limitată, astfel încât, potrivit principiului *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*, ambele categorii pot fi subiecți activi. Infracțiunea, reglementată în titlul VIII „Contravenții și infracțiuni”, se aplică tuturor tipurilor de societăți comerciale, atât cu răspundere limitată, cât și pe acțiuni.

56. S-a considerat ca fiind eronată interpretarea instanței de sesizare, deoarece art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990 trimite doar la pragul de 5.000 euro din art. 144⁴ alin. (3) lit. a) din aceeași lege, nu la toate prevederile acestuia. Extinderea la întregul articol ar fi o interpretare excesivă, fără suport doctrinar sau jurisprudențial. Doctrina arată că infracțiunea vizează atât societatea pe acțiuni, cât și societatea cu răspundere limitată, obiectul juridic fiind protecția stabilității mediului de

afaceri, buna funcționare a societăților și apărarea patrimoniului, fără diferențiere între formele societare. Art. 144⁴ alin. (3) lit. b) are rol doar de normă completatoare, stabilind limita valorică sub care împrumutul nu constituie infracțiune, iar dacă legiuitorul ar fi dorit restrângerea aplicării doar la societățile pe acțiuni, ar fi prevăzut expres acest lucru.

VIII. Raportul asupra chestiunii de drept

57. Judecătorul-raportor a apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este inadmisibilă în sensul în care problema de drept evocată de instanța de trimitere nu reprezintă o veritabilă chestiune de drept care să necesite intervenția Înaltei Curți de Casație și Justiție în procedura prevăzută de art. 475 din Codul de procedură penală, în contextul în care dispozițiile legale incidente sunt clare, neechivoce și pot fi înțelese prin apelarea la regulile generale de interpretare a normelor juridice, existând, totodată, și jurisprudența constantă a instanței supreme cu privire la interpretarea și aplicarea textelor de lege relevante, precum și mai multe decizii ale instanței de contencios constituțional.

58. Cu privire la fondul chestiunii de drept, judecătorul-raportor a considerat că administratorul unei societăți cu răspundere limitată poate fi subiect activ al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990.

IX. Înalta Curte de Casație și Justiție

59. Examinând sesizarea formulată, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legale incidente și problema de drept ce se solicită a fi dezlegată, reține următoarele:

A. Cu privire la condițiile de admisibilitate a sesizării

60. Potrivit dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală, dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea o rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

61. În raport cu dispoziția legală precitată, se constată că admisibilitatea unei sesizări formulate în procedura pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată de îndeplinirea cumulativă a următoarelor cerințe:

(i) întrebarea să fie formulată în cursul judecății de un complet al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al unei curți de apel sau al unui tribunal investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță;

(ii) soluționarea pe fond a acelei cauze să depindă de lămurirea chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării;

(iii) existența unei chestiuni de drept care să nu fi fost încă dezlegată de Înalta Curte de Casație și Justiție prin mecanismele legale ce asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către instanțele judecătorești sau să nu facă în prezent obiectul unui recurs în interesul legii.

62. În cauză, se constată că sunt îndeplinite cumulativ cerințele anterior enunțate.

63. Astfel, este îndeplinită condiția privind existența unei cauze aflate în cursul judecății în ultimă instanță, Curtea de Apel Constanța – Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie fiind investită, în ultimul grad de jurisdicție, cu soluționarea apelului formulat de inculpatul G.M. împotriva Sentinței penale nr. 903 din 15 iulie 2024, pronunțată de Judecătoria Constanța în Dosarul nr. 27.888/212/2023.

64. De asemenea, este îndeplinită și condiția negativă din conținutul art. 475 din Codul de procedură penală, în sensul că asupra chestiunii de drept supuse dezlegării nu s-a statuat anterior printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii de către Înalta Curte de Casație și Justiție și nici nu formează obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

65. Totodată, se constată că fiind îndeplinită și cerința referitoare la legătura problemei de drept ce se solicită a fi dezlegată cu soluționarea pe fond a cauzei, atât în ceea ce privește relația de dependență dintre chestiunea de drept invocată și soluția pe care instanța de trimitere o poate dispune asupra apelului declarat în cauză, cât și din perspectiva existenței unei veritabile chestiuni de drept care necesită o dezlegare de principiu din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

66. Din această perspectivă se reține că de interpretarea dispozițiilor art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990, în corelație cu prevederile art. 144⁴ alin. (3) lit. a) și ale art. 197 alin. (4) din aceeași lege, depinde soluționarea pe fond a cauzei, în sensul de a se stabili dacă interdicția de creditare de către societate a administratorilor acesteia, prevăzută în cazul societăților pe acțiuni, este aplicabilă și societăților cu răspundere limitată, în speță acuzația formulată împotriva apelantului inculpat vizând calitatea sa de administrator al unei societăți cu răspundere limitată.

67. Așa cum s-a arătat în cadrul expunerii privind jurisprudența Curții Constituționale a României, nu a fost pronunțată nicio decizie de admitere a vreunei excepții de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990, iar deciziile de respingere a neconstituționalității, pronunțate în privința unora dintre infracțiunile pe care le reglementează dispozițiile art. 272 din aceeași lege, nu sunt relevante pentru dezlegarea problemei de drept ce formează obiectul prezentei cauze, având în vedere aspectele asupra cărora instanța de contencios constituțional a fost chemată să se pronunțe în cadrul examenului de constituționalitate efectuat.

68. În cauza care a generat prezenta sesizare se constată că instanța de trimitere a semnalat dificultățile de interpretare a dispoziției supuse dezlegării, care incriminează fapta administratorului care se împrumută, sub orice formă, direct sau prin persoană interpusă, de la societatea pe care o administrează, de la o societate controlată de acesta ori de la o societate care controlează societatea pe care el o administrează, iar valoarea sumei împrumutate este superioară limitei prevăzute la art. 144⁴ alin. (3) lit. a) din Legea nr. 31/1990, în condițiile în care la art. 197 alin. (4) din aceeași lege se prevede în mod expres că dispozițiile privitoare la administrarea societăților pe acțiuni nu sunt aplicabile societăților cu răspundere limitată, indiferent dacă sunt sau nu supuse obligației de auditare, urmărindu-se astfel să se stabilească, în cadrul mecanismului de asigurare a unei practici judiciare unitare, dacă prin includerea administratorului unei societăți cu răspundere limitată în ipoteza normei de incriminare se ajunge la situația de aplicare prin analogie a legii penale, în defavoarea acuzatului.

69. Că problema de drept cu care a fost sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție reprezintă o veritabilă chestiune de drept care face necesară o dezlegare din partea instanței supreme este relevantă și de faptul că instanțele nu au comunicat un punct de vedere unitar în ceea ce privește interpretarea normei juridice, după cum și specialiștii în drept exprimă opinii care reflectă un răspuns diferit la această problemă de drept.

B. Cu privire la chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită

70. Problema de drept ce formează obiectul analizei în cauză constă în faptul de a stabili dacă administratorul unei societăți cu răspundere limitată poate fi subiect activ al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990, opiniile diferite exprimate în doctrină și jurisprudență având ca punct de plecare conținutul normei de incriminare, care nu face nicio distincție cu privire la tipul de societate căreia îi este aplicabilă respectiva reglementare legală.

71. Într-adevăr, potrivit dispozițiilor art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990, constituie infracțiune și se pedepsește fondatorul, administratorul, directorul general, directorul, membrul consiliului de supraveghere sau al directoratului ori reprezentantul legal al societății care se împrumută, sub orice formă, direct sau printr-o persoană interpusă, de la societatea pe care el o administrează, de la o societate controlată de acesta ori de la o societate care controlează societatea pe care el o administrează, suma împrumutată fiind superioară limitei prevăzute la art. 144⁴ alin. (3) lit. a) din aceeași lege, sau face ca una dintre aceste societăți să îi acorde vreo garanție pentru datorii proprii.

72. Deși subiectul activ al infracțiunii este clar circumstanțiat prin menționarea calității cerute persoanei căreia i se aplică interdicția de acordare a împrumutului sau garanției pentru datorii proprii, norma de incriminare nu face nicio referire cu privire la forma de organizare a societății în care își desfășoară activitatea respectiva persoană.

73. Având în vedere conținutul textului legal, care, așa cum s-a arătat, nu distinge între administratorul societății pe acțiuni și cel al societății cu răspundere limitată, cât și argumente decurgând din aplicarea regulii de interpretare ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus (unde legea nu distinge, nici interpretul nu trebuie să distingă) și faptul că infracțiunea este reglementată într-un capitol comun, distinct de cele care reglementează funcționarea diferitelor tipuri de societăți, respectiv titlul VIII din Legea nr. 31/1990, intitulat „Contravenții și infracțiuni”, având, deci, aplicabilitate generală, unele instanțe și o parte a doctrinei apreciază că dispozițiile de la art. 272 alin. (1) lit. c) trebuie aplicate uniform, indiferent de forma de organizare a societății, sfera de cuprindere a normei de incriminare neputând fi limitată doar la societățile pe acțiuni¹.

¹ A se vedea paragraful 34.

74. Dimpotrivă, în cealaltă orientare jurisprudențială se consideră că atâta timp cât, în cazul societății cu răspundere limitată, legiuitorul nu a prevăzut un regim juridic asemănător celui stabilit în cadrul administrării societății pe acțiuni, pentru care se prevede interdicția societății de a acorda împrumuturi administratorului și interdicția administratorului de a se împrumuta de la societate, nerespectarea interdicției menționate, care constituie dispoziția normei de incriminare, nu poate fi imputată și administratorului unei societăți cu răspundere limitată, căruia nu i se cere adoptarea unei asemenea conduite².

² A se vedea paragraful 32.

75. În contextul celor arătate, Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală reține că pentru corecta stabilire a conținutului normei de incriminare prevăzute prin dispozițiile art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990, analiza trebuie să pornească de la principiul legalității incriminării și a pedepsei, consacrat de art. 7 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și de art. 23 alin. (12) din Constituția României, republicată, principiu care, urmărind să asigure o protecție efectivă împotriva urmăririlor și a condamnărilor penale arbitrare, interzice aplicarea legii penale la acele situații în care angajarea răspunderii penale nu este consecința încălcării unei acțiuni sau inacțiuni care să fi fost prevăzută în sarcina persoanei căreia i se impută ulterior nerespectarea prescripției legale.

76. Cu alte cuvinte, unicul temei al răspunderii penale îl constituie încălcarea unei reguli de conduită, a cărei respectare să fie prevăzută și în privința persoanei căreia i se impută respectiva conduită neconformă.

77. De principiu, legea penală se aplică în acele situații în care este încălcată o anumită conduită impusă sau interzisă de lege, după caz, încălcarea de o anumită gravitate, de natură să afecteze în mod drastic valoarea socială ocrotită de lege.

78. Premisa infracțiunii stă tocmai în interdicția sau impunerea de către lege a unei anumite conduite, care trebuie să fie cunoscută de destinatarul său.

79. De regulă, conduita interzisă sau impusă de lege, sub sancțiunea pedepsei penale, rezultă din însăși prevederea care definește infracțiunea, spre exemplu în cazul omorului, furtului, tâlhăriei, violului, iar în alte situații, mai ales în cazul legislației care reglementează și organizează anumite activități specifice, ea este prevăzută distinct și explicit ca obligație, sancționarea încălcării acesteia, ca infracțiune/contravenție/abatere disciplinară, fiind prevăzută într-un capitol separat.

80. Dacă în prima situație sfera de cuprindere a infracțiunii este determinată prin interpretarea însăși a normei de incriminare, în cel de-al doilea caz, întinderea domeniului de aplicare trebuie în mod necesar corelat cu dispozițiile legale care instituie conduita obligatorie sau interzisă.

81. Aplicând aceste reguli generale problemei de drept ce constituie obiectul sesizării de față, trebuie observat că, în măsura în care legiuitorul s-ar fi limitat să prevadă infracțiunea de la art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990, incriminând conduita acolo definită, fără însă a reglementa în mod specific, expres în cuprinsul legii acele interdicții în legătură cu care este instituită ulterior incriminarea, atunci interpretarea dată în prima orientare jurisprudențială ar fi fost cea corectă, deoarece determinarea sferei de cuprindere a normei s-ar fi făcut doar în raport cu conținutul constitutiv definit prin norma de incriminare, care nu distinge între calitatea de administrator al unei societăți pe acțiuni de cea de administrator al unei societăți cu răspundere limitată.

82. Cum însă nu ne aflăm în această ipoteză, ci în aceea în care legea penală în materie specială a reglementat în mod distinct și special interdicția în legătură cu care a fost instituită incriminarea, domeniul de aplicare al incriminării nu poate fi stabilit fără corelarea cu norma care impune conduita prevăzută sub sancțiunea pedepsei, decât cu riscul de a extinde în mod nepermis ceea ce a urmărit legiuitorul prin incriminare, adică prin aplicarea legii penale prin analogie în defavoarea acuzatului, încălcând principiul interpretării restrictive a legii penale.

83. Astfel, potrivit art. 144⁴ din Legea nr. 31/1990, este interzisă creditarea/garantarea de către societate a administratorilor acesteia/obținerea de împrumuturi sau garanții de către administratori peste limita echivalentului în lei al sumei de 5.000 euro, norma fiind prevăzută în partea rezervată societăților pe acțiuni (secțiunea a III-a „Despre administrația societății” a cap. IV „Societățile pe acțiuni” din titlul III „Funcționarea societăților” al Legii nr. 31/1990), fiind instituită doar cu privire la administratorii unor astfel de societăți.

84. De asemenea, potrivit art. 197 alin. (4) din aceeași lege, care este prevăzut în partea destinată societăților cu răspundere limitată (cap. VI „Societățile cu răspundere limitată” din titlul III al Legii nr. 31/1990), se arată expres că dispozițiile privitoare la administrarea societăților pe acțiuni nu sunt aplicabile societăților cu răspundere limitată, indiferent dacă sunt sau nu supuse obligației de auditare.

85. De aici rezultă că, potrivit legii, interdicția instituită la art. 144⁴ din lege nu se aplică și administratorului unei societăți cu răspundere limitată, ceea ce înseamnă că unui administrator al unei societăți cu răspundere limitată nu i s-a instituit o atare interdicție.

86. Prin urmare, dat fiind principiul legalității incriminării și a pedepsei, precum și cel al caracterului restrictiv al interpretării legii penale, nu se poate considera că norma de incriminare prevăzută de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990 este aplicabilă și administratorului unei societăți cu răspundere limitată, cu privire la care legiuitorul nu a prevăzut interdicția de luare a unui împrumut de la societate, așa cum procedase în cazul administratorului unei societăți pe acțiuni.

87. Față de cele ce precedă, se impune admiterea sesizării formulate de către Curtea de Apel Constanța – Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie în Dosarul nr. 27.888/212/2023, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: „Dacă poate fi subiect activ al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990, privind societățile, administratorul unei societăți cu răspundere limitată.”

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 477 din Codul de procedură penală,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

D E C I D E:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța – Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie în Dosarul nr. 27.888/212/2023, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: „Dacă poate fi subiect activ al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990, privind societățile, administratorul unei societăți cu răspundere limitată” și stabilește că:

Administratorul unei societăți cu răspundere limitată nu poate fi subiect activ al infracțiunii prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. c) din Legea societăților nr. 31/1990.

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 31 martie 2025.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
ELENI CRISTINA MARCU

Magistrat-asistent,
Costin Cristian Pușcă

➤ Fără categorie (<https://www.iccj.ro/category/fara-categorie/>)

◀ 18.09.2025 – Completul nr. 10 (<https://www.iccj.ro/wp-content/uploads/2025/09/SP-18-septembrie-2025-C10.pdf>)

Decizia nr. 280 din 30 iunie 2025 ▶
(<https://www.iccj.ro/2025/09/18/decizia-nr-280-din-30-iunie-2025-2/>)

ok.com/i/ialtaCurteDeCasatieSiJustitie)

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Contact (<https://www.iccj.ro/contact/>)

© 2023 Înalta Curte de Casație și Justiție a României